

ondersteuningspunt
palliatieve terminale zorg

Aanwinstenlijst Agora documentatiecentrum september 2006

Al deze nieuwe aanwinsten, plus nog vele andere titels die wij in onze collectie hebben, kunt u lenen en per post toegezonden krijgen. U moet zelf zorgdragen voor retourzending. Neem contact op als u op zoek bent naar een boek, rapport, nota, protocol of andere informatie. Tel 030-6575898 of documentatiecentrum@palliatief.nl

Bestellen via de online catalogus

U kunt in de online catalogus, te vinden op www.palliatief.nl, de titels die u daarin hebt opgezocht kunt u meteen online bestellen. U selecteert welke titels u toegezonden wilt krijgen en de bestelling wordt automatisch geplaatst!

Agora Documentatiecentrum palliatieve terminale zorg

Stichting Agora, het landelijk ondersteuningspunt palliatieve terminale zorg, realiseerde in samenwerking met de ZorgMediatheek, in maart 2004 een landelijk documentatiecentrum palliatieve zorg. Een centrum waar een uitgebreide en groeiende collectie van relevante boeken, rapporten, nota's en andere documenten beschikbaar wordt gesteld. De Agora collectie bestaat uit zowel Nederlands- als Engelstalige literatuur.

Iedereen kan terecht bij het Agora documentatiecentrum. De eenvoudigste methode is via de website van Agora, www.palliatief.nl. In de website kan ook de catalogus van het Informatiecentrum worden geraadpleegd, kunnen titels worden geselecteerd en kan iedereen, na opgave van de gewenste gegevens, verzoeken tot lenen van documenten indienen. Het Agora Documentatiecentrum kan ook tijdens kantooruren worden gebeld via 030-6575898 voor zoekvragen, of worden benaderd per e-mail naar documentatiecentrum@palliatief.nl. Het Documentatiecentrum is fysiek ondergebracht bij de Zorgmediatheek in Waddinxveen en kan daar desgewenst ook worden bezocht na het maken van een afspraak. Tweede Bloksweg 4.

**ORGANISATIE VAN DE (LICHAMELIJKE
GEZONDHEIDSZORG)**

MANTELZORG 01.3.1/A5
Zorgboek Mantelzorg : Zorgen voor een ander -
Coene, E.H. - Stichting September - Amsterdam -
2003 - 256 p.

MANTELZORG 01.3.1/A8
Zorg om ouderen : Een leidraad voor mantelzorgers
- Allewijn, Maritza - Bohn Stafleu Van Loghum -
Houten - 2006 - 496 p.

ETHIEK 09.6/A14
Minder hard - meer hart ? : Zorgethiek en mana-
gement : een werkzame combinatie - Heijst, Annelis
van - Relief - Utrecht - 2006 - 80 p.

**GENEESKUNDE, VERPLEEGKUNDE &
ALGEMENE LICHAMELIJKE KLACHTEN**

DEMENTIE |EUTHANASIE |ETHIEK 09.6/A15
Kleur geven aan de grijze massa : Ethische vragen
over dementie & euthanasie - Gorp, Luc van -
Garant - Antwerpen - 2006 - 205 p.

**ZIEKTEN, STOORNISSEN & LICHAME-
LIJKE KLACHTEN**

A.L.S. 12.3.2/A1
Specialised ALS Care and Quality of Life - Berg,
Jan-Paul van den - Universiteit Utrecht - Utrecht -
2006 - 205 p.

Oncologisch centrum in Elisabeth Ziekenhuis Tilburg
Het St. Elisabeth Ziekenhuis in Tilburg begint eind dit jaar
met een oncologisch centrum in één van de vernieuwde
poliklinieken. Het centrum beoogt meer zorg en service
aan kankerpatiënten. Meer zorg door een psychosociaal
team, een genetisch consultant en een palliatief team op
afroep. Meer service door voor iedere patiënt een eigen
verpleegkundige aan te wijzen die met de patiënt het hele
medische traject doorloopt en desgewenst adviseert. Het
centrum zal 24 uur bereikbaar zijn voor de patiënten.
Brabants Dagblad, 23-8-2006

KANKER 12.7.7/A14
Palliatieve zorg : Verpleegkundige interventies bij
oncologiepatiënten - Kirchhoff, N.L. - Academisch
Ziekenhuis Groningen - Groningen - 2004 - 47 p.

KANKER 12.7.7/A16
Oncologie voor de algemene praktijk - Vries, J. de -
Van Gorcum - Assen - 2005 - 392 p.

KANKER 12.7.7/A18
Kale herfst : Liefde en vriendschap in barre tijden -
Vermaat, Anne-Marie - Vermaat & Boer 2005 191 p.

VERPLEEG/VERZORGINGSHUIZEN

**VERZORGINGSHUIZEN |VERPLEEGHUIZEN
13.2.6/A7**
Alles naar wens ? : Onderzoek naar de kwaliteit van
zorg en dienstverlening - Stichting Client & Kwaliteit
- Utrecht - 2005 - 38 p.

KWALITEIT |VERPLEEGHUIZEN 20.3.1/A4
Caring for quality : The use of the Minimum Data
Set (MDS) for research into quality of care and
patient functioning in nursing homes - Achterberg,
Wilco - Vrije Universiteit - Amsterdam - 2004 - 190
p. + bijlagen

**Kwaliteit van zorg voor terminale patiënten onvol-
doende bekend**

De kwaliteit van de zorg voor terminale patiënten in Neder-
land is vrijwel nog niet in kaart gebracht. Zolang we niet
systematisch de kwaliteit van zorg aan het levenseinde
registreren en onderzoeken, kunnen we de zorg voor
mensen aan het eind van hun leven ook moeilijk optima-
liseren. Aldus prof. dr. Luc Deliens tijdens de aanvaarding
van de Monuta leerstoel Publieke Gezondheid en Pal-
liatieve Zorg aan VU medisch centrum. Op het gebied van
terminale zorg bestaan veel aannames. Deliens: Veel
mensen willen graag thuis sterven. Maar we weten hele-
maal niet wat de kwaliteit van het sterven thuis is. Dat
ideaal zou er wel eens heel anders kunnen uitzien, als
bijvoorbeeld blijkt dat mensen die thuis sterven gemiddeld
meer pijn hebben dan mensen die sterven in een hospice
of een palliatieve zorg unit in een verpleeghuis. Ook voor
overlijden in ziekenhuizen kun je een dergelijke redenering
opzetten." Deliens is de eerste hoogleraar in Nederland in
het jonge vakgebied op het grensvlak van sociale genees-
kunde en palliatieve zorg. De leerstoel Publieke Gezond-
heid en Palliatieve Zorg is ingesteld door Monuta Uitvaart-
zorg en verzekeringen.

Persbericht VU Amsterdam, 22-6-2006

VERSTANDELIJK GEHANDICAPTEN

VERSTANDELIJK GEHANDICAPTEN 14.1/A6
Zorg rondom het levenseinde van mensen met een
verstandelijke beperking : Een inventariserend
onderzoek - Speet, M. - NIVEL - Utrecht - 2006 - 72

OUDEREN

**OUDEREN |LEVENSBESCHOUWING |ZINGE-
VING 20.0/A3**
Oud maar niet af : Reflecties over ouder worden in
onze cultuur - Mulders, Paul - Valkhof Pers - Nij-
megen - 2006 - 182 p.

PALLIATIEVE ZORG

ZORGKANTOREN |NETWERKEN 22.0/A179
De rol van zorgkantoren en netwerken bij de reali-
satie van palliatieve terminale zorgvoorzieningen -
Mistiaen, Patriek - NIVEL - Utrecht - 2006 - 56 p.

KINDEREN 22.0/A180
Palliatieve zorg voor kinderen : maatwerk vereist,
een exploratieve studie naar zorgbehoefte, aan-
bod, knelpunten en mogelijke oplossingen - Molen-
kamp, Conny M. - Universiteit Maastricht - Maas-
tricht - 2005 - 74 p.

|HOSPICES 22.0/A181
Helping people at the End of their Lives : Hospice
and Palliative Care in Europe - Gronemeyer, Reimer
- LIT Verlag - Berlin - 2005 - 312 p.

PIJN **22.0/A182**
Laatste hulp bij slopende ziekten : Wetenschap of empirie ? - Zuurmond, W.W.A. - Inmerc - Wormer - 2006 - 32 p.

**HUISARTSEN |EERSTELIJNS
GEZONDHEIDSZORG** **22.0/A183**
Landelijke Eerstelijns Samenwerkings Afspraak Palliatieve zorg - Nederlandse Huisartsen Genootschap - Utrecht - 2006 - 6 p.

Nieuwe LESA over palliatieve zorg

In de maand juni 2006 verscheen de Landelijke Eerstelijns Samenwerking Afspraak (LESA) Palliatieve zorg. Het Nederlands Huisartsen Genootschap (NHG) en de Landelijke Vereniging Wijkverpleegkundigen (LVW) hebben deze opgesteld. De LESA geeft richtlijnen voor samenwerking van huisartsen en wijkverpleegkundigen bij de begeleiding en verzorging van patiënten (en hun naasten) in de palliatieve fase. Hierbij wordt rekening gehouden met de verschillen in taken en verantwoordelijkheden. Het zijn globale richtlijnen, die zorgverleners regionaal vertalen in concrete werkafspraken. De LESA is gebaseerd op wetenschappelijke gegevens en consensusafspraken in de werkgroep. Aansluitend is de richtlijn ter toetsing voorgelegd aan 30 wijkverpleegkundigen en 50 huisartsen. De LESA wordt gepubliceerd in de vaktijdschriften van beide beroepsgroepen: het Tijdschrift LVW juni, 2006 en Huisarts & Wetenschap 6/2006. De LESA is tevens via de websites van beide beroepsverenigingen te downloaden. Zie www.lvw.nl
Bericht LVW, 12-6-2006

DELIER **22.0/A184**
Aandacht voor delier in de palliatieve fase - Booyink, Elly - Integraal Kankercentrum Zuid - Eindhoven - 2006 - 24 p.

PALLIATIEVE ZORG **22.0/A185**
A time for listening and caring : Spirituality and the care of the chronically ill an dying - Puchalski, M. - Oxford University - Oxford - 2006 - 458 p.

AGORA |HOSPICES **22.0/A186**
Hospicezorg Zuid-Holland : Een inventarisatie van de stand van zaken - Nienhuis, A. - Stichting Tympan - Voorburg - 2003 - 37 p. + bijlagen

PALLIATIEVE ZORG **22.0/A188**
Informatiedocument Zorgpad voor de stervensfase - Otter, Mariette den - Integraal Kankercentrum Rotterdam - Rotterdam - 2006 - 11 p. + bijlagen

ROUWVERWERKING |KINDEREN **22.1/A42**
De ballonreis - Berg, Marinus van den - Uitgeverij Ten Have - 2005 -

ROUWVERWERKING |KINDEREN **22.1/A43**
Veel gestelde vragen over kinderen en afscheid - Fiddelaers-Jaspers, Riet - Uitgeverij Ten Have - 2005 - 69 p.

ROUWVERWERKING |KINDEREN **22.1/A44**
Verdriet dat niet verdwijnt : Door leven na de dood van een kind, broer of zus - Berg, Marinus van den - Uitgeverij Ten Have - 2006 - 269 p.

ROUWVERWERKING **22.1/A45**
Over rouw : De zin van de vijf stadia van rouwverwerking - Kubler-Ross, Elisabeth - Ambo - Amsterdam - 2006 - 265 p.

ROUWVERWERKING **22.1/A46**
Verlies is verandering - Jong, Margreet de - Uitgeverij Ten Have - Kampen - 2005 - 192 p.

EUTHANASIE |SEDATIE **22.2/A30**
Medisch handelen rond het levenseinde - Legemaate, J. - Bohn Stafleu Van Loghum - Houten - 2006 - 158 p.

EUTHANASIE **22.2/A31**
Als het zover is : Verhalen over euthanasie, Het suportteam van het Ziekenhuis Netwerk Antwerpen campus Middelheim - Uitgeverij Epo - Berchem - 2006 - 123 p.

GEESTELIJKE GEZONDHEIDSZORG

STRESS **29.4.4/74**
Handboek meditatief ontspannen : Effectief programma voor het bestrijden van pijn en stress - Kabat-Zinn, Jon - Altamira - Heemstede - 2005 - 477 p.

SOCIALE WETENSCHAPPEN

ETHIEK |LEVENS BESCHOUWING **30.3/A10**
Recognizing spiritual needs in people who are dying - Stanworth, Rachel - Oxford University - Oxford - 2005 - 255 p.

LEVENS BESCHOUWING **30.3/A9**
Zinervaring in de zorg : Over de betekenis van spiritualiteit in de gezondheidszorg - Jochemsen, H. - Van Gorcum - Assen - 2005 - 92 p.

Onderzoeken Palliatieve terminale zorgvoorzieningen
VWS gaf opdracht tot een tweetal verdiepingstudies, te weten: 1. een onderzoek naar de rol van de zorgkantoren en netwerken bij de realisatie van palliatieve terminale zorgvoorzieningen, 2. een onderzoek naar de financiële knelpunten in de palliatieve terminale zorg. Het eerstgenoemde onderzoek is inmiddels afgerond. Bij deze bied ik u het rapport "De rol van zorgkantoren en netwerken bij de realisatie van palliatieve terminale zorgvoorzieningen" van het NIVEL aan. Kort samengevat schetst het rapport dat de diverse zorgkantorregio's geen uniform beleid voeren ten aanzien van de realisatie van palliatief terminale zorgvoorzieningen. Dit verschil in beleid is één van de vele factoren die van invloed zijn op de verschillen in het aantal PTZ-bedden per 100.000 inwoners en biedt daarom slechts een gedeeltelijke verklaring voor de gevonden verschillen. De zorgkantoren en de netwerken palliatieve zorg zien de realisatie en planning van PTZ-voorzieningen als een gemeenschappelijke verantwoordelijkheid, maar in de praktijk loopt deze samenwerking niet altijd even soepel. De onderzoekers constateren dat een objectief instrument om te bepalen of en hoeveel bedden voor palliatieve terminale zorg nodig zijn, ontbreekt. Tevens zijn er geen gegevens vanuit patiënteninvalshoek voorhanden. Download rapport: via www.minvws.nl
Brief VWS, 15-5-2006